

Dosarul nr. 2ra-1181/18

prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Central: N. Șova
instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău: I. Secrieru, A. Danilov, Iu. Cimpoi

DECIZIE

26 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Dumitru Visternicean
Nicolae Craiu
Dumitru Mardari
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de către Jeleva Svetlana, reprezentată de avocatul Lanovenco Irina,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Svetlana împotriva Anei Jeleva, intervenienți accesorii notarul public Șevciuc Viorica, Jeleva Ludmila și Jelev Ruslan cu privire la constatarea faptului acceptării succesiuni, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate,

împotriva deciziei din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-au respins cererile de apel depuse de Jeleva Ana și Jeleva Svetlana și s-a menținut hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a ț ă :

La 10 iulie 2016, Jeleva Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva Anei Jeleva cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate.

În motivarea acțiunii a indicat că la XXXXX, a decedat tatăl său Jelev Ivan, iar după decesul acestuia a fost deschisă succesiunea asupra patrimoniului succesoral dobândit în perioada căsătoriei cu mama sa Jeleva Ana și anume: teren cu numărul cadastral XXXXX, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu beci cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu numărul cadastral XXXXX, garaj XXXXX, teren XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX, toate situate în comuna XXXXX, mun. XXXXX, la fel și terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX din comuna XXXXX, mun. XXXXX.

A menționat reclamanta că din anul 1989 permanent locuia împreună cu părinții în casa de locuit nr. XXXXX din str. XXXXX, or. XXXXX mun. XXXXX (numărul cadastral XXXXX), unde era și este înregistrat domiciliul său și al copiilor săi.

Astfel, aceștia ocupau exclusiv încăperile locative nr. 2, 3 și 4, iar încăperea nr. 1 se afla în folosință comună cu părinții săi.

A mai indicat că după decesul tatălui său, la rugămintea mamei sale, Jeleva Anna, s-au prezentat la notarul Viorica Șevciuc, unde a fost impusă Jeleva Anna să semneze niște acte, precum că renunță la succesiune în folosul ei, însă, ea în mod categoric a refuzat să le semneze, iar notarul nu i-a explicat că pentru a accepta succesiunea ea trebuie să depună în acest sens o cerere la notar.

Consideră reclamanta că notarul în mod abuziv, în urma înțelegerii prealabile cu Jeleva Anna, nu a informat-o despre această modalitate de realizare a dreptului la succesiune prin depunerea declarației de acceptare a succesiunii.

A mai precizat că după decesul lui Jelev Ivan, a continuat să locuiască împreună cu copiii săi și Jeleva Anna în casa de locuit nr. XXXXX din or. XXXXX, str. XXXXX, unde a făcut și reparație în încăperile locative ocupate de ea (nr. 2, 3, 4), achitând pe parcursul a 8 ani din contul său și unele servicii comunale.

Astfel, a menționat reclamanta că după decesul tatălui său, Jelev Ivan, nu s-a adresat notarului pentru a depune declarație de acceptare a succesiunii, dar a intrat în posesiunea patrimoniului succesoral al defunctului, exercitând folosința și posesia asupra terenului și casei susmenționate.

A specificat că pe parcursul a aproape 3,5 ani era ferm convinsă că, fiind moștenitor legal la fel ca și mama sa, are dreptul la succesiunea rămasă după decesul tatălui său Jelev Ivan. Însă, în luna august anul 2014, în urma unui conflict cu Jeleva Anna a aflat că aceasta este singura proprietară a averii rămase, în temeiul certificatului de moștenitor legal, eliberat în temeiul hotărârii Judecătoria Botonica, mun. Chișinău din 25 mai 2012, de către notarul public Șevciuc Viorica asupra la 1/2 din terenul cu numărul cadastral XXXXX, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu beci cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu numărul cadastral XXXXX, garaj XXXXX, teren XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX toate situate în comuna XXXXX mun. XXXXX și terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX din comuna XXXXX, mun. XXXXX.

A specificat că deoarece constatarea faptului acceptării succesiunii generează apariția anumitor drepturi, iar o altă posibilitate de a certifica faptele juridice a căror constatare solicită nu are, a decis sesizarea instanței de judecată pentru constatarea faptului intrării în posesia patrimoniului succesoral.

Cere reclamanta constatarea faptului acceptării succesiunii prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral în urma decesului tatălui său Jelev Ivan, anularea parțială a certificatului de moștenitor legal eliberat pe numele Annei Jelev și recunoașterea dreptului de proprietate asupra a 1/4 cotă-parte din următoarele bunuri imobile: teren cu numărul cadastral XXXXX, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu beci cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu numărul cadastral XXXXX, garaj cu numărul cadastral XXXXX, teren cu numărul cadastral XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX toate situate în comuna XXXXX, mun. XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX din comuna XXXXX, mun. XXXXX, cu încasarea din contul pârâtei Jeleva Anna în beneficiul reclamantei Jeleva Svetlana a cheltuielilor de judecată.

Pe parcursul examinării cauzei reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând constatarea faptului acceptării succesiunii, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral și declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012, a certificatului de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012, a certificatului de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012 și a certificatului de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012, eliberate pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica, recunoașterea dreptului de proprietate a reclamantei Jeleva Svetlana asupra a 1/4 cotă- parte din următoarele bunuri imobile: teren cu numărul cadastral XXXXX, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu beci cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu numărul cadastral XXXXX, garaj cu numărul cadastral XXXXX, teren cu numărul cadastral XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX situate în comuna XXXXX, mun. XXXXX, și terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX și încasarea din contul pârâtei Jeleva Anna în beneficiul reclamantei Jeleva Svetlana a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, acțiunea depusă de Jeleva Svetlana a fost admisă parțial și s-a constatat faptul acceptării succesiunii după decesul tatălui Jelev Ivan la data de XXXXX, de către Jeleva Svetlana în calitate de moștenitor legal, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, s-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către Jeleva Anna a 1/8 cotă-parte din lotul de pământ pentru grădină, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,1199 ha, care se află pe adresa mun. XXXXX, or. XXXXX, extravilan, s-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către aceasta a 1/8 cotă-parte din lotul de pământ agricol, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 1,07 ha, situat pe adresa mun. XXXXX, or. XXXXX, extravilan.

S-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012, eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către aceasta a 1/8 cotă-parte din casa de locuit, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 127,0 m.p., cu construcțiile accesorii: numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 25,8 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 16,0 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 22,7 m.p. și 1/8 cotă-parte din lotul de pământ, cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,1981 ha, care se află pe adresa mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX nr. XXXXX.

S-a recunoscut dreptul de proprietate al Svetlanei Jeleva asupra a 1/8 cotă-parte din imobilele sus- indicate.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul Annei Jeleva în beneficiul Svetlanei Jeleva a suma de 300 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în beneficiul statului taxei de stat în sumă de 2178,61 lei.

La 26 iulie 2017 și la 01 decembrie 2017, Jeleva Anna a declarat apel împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, solicitând casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală acțiunii.

La 28 iulie 2017 și la 04 decembrie 2017, a declarat apel împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, Jeleva Svetlana, solicitând casarea

parțială a hotărârii instanței de fond în partea în care acțiunea a fost respinsă cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri de admite integrală a acțiunii.

Prin decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apel depus de Jeleva Ana și apelul depus de Jeleva Svetlana și s-a menținut hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central.

La 17 aprilie 2018, Jeleva Svetlana, reprezentată de avocatul Lanovenco Irina, a declarat recurs împotriva deciziei din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea parțială a deciziei din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea respingerii acțiunii, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind declararea parțial nulă a certificatului de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012, certificatului de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012, certificatului de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012, a certificatului de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012 și recunoașterea dreptului de proprietate a lui Jeleva Svetlana asupra la $\frac{1}{4}$ cotă-parte din lotul de pământ pentru grădină, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,1199 ha, care se află pe adresa XXXXX, extravilan, $\frac{1}{8}$ cotă-parte din lotul de pământ agricol, cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 1,07 ha, care se află pe adresa XXXXX, extravilan, $\frac{1}{4}$ cotă-parte din casa de locuit cu nr. cadastral XXXXX, cu suprafața de 127,0 m.p., cu construcțiile accesorii nr. cadastral XXXXX cu suprafața de 25,8 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 16,0 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 22,7 m.p., $\frac{1}{4}$ cotă-parte din lotul de pământ cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,1981 ha și $\frac{1}{4}$ cotă –parte din terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția XXXXX situate pe str. XXXXX din comuna XXXXX, mun. XXXXX și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii, recurenta a invocat ca temei de declarare a recursului încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Aceasta a susținut că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel.

Concomitent a invocat recurenta că instanța de fond și instanța de apel, contrar prevederilor art. 1500 alin. (1) Cod civil, prin soluția adoptată au încălcat principiul egalității cotelor-părți a moștenitorilor legali.

Recurenta a mai subliniat că concluziile instanței de apel din decizia contestată sunt în contradicție cu circumstanțele cauzei și nu pot fi reținute drept întemeiate.

De asemenea, aceasta a opinat că instanța de apel a eșuat în aplicarea art. 1444 alin. (1) și art. 1500 alin. (1) Cod civil, invocând în acest sens că la caz nu a fost aplicată legea care trebuia să fie aplicată raportului juridic litigios.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 18 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 15 iunie 2018, Jeleva Anna, a indicat că consideră cererea de recurs neîntemeiată, solicitând casarea deciziei din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii.

Jeleva Liudmila prin referința depusă la 15 iunie 2018, a solicitat declararea recursului depus de către Jeleva Svetlana, reprezentată de avocatul Lanovenco Irina, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Jeleva Svetlana, reprezentată de avocatul Lanovenco Irina, la 17 aprilie 2018, împotriva deciziei instanței de apel din 16 ianuarie 2018, este depus în termen, în situația în care la materialele dosarului nu se regăsește dovada recepționării de către recurent a acesteia.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ prin încheierea din 04 iulie 2018 a considerat recursul admisibil fără a prejudicia fondul și a dispus judecarea acestuia de către completul din 5 judecători.

În conformitate cu art. 441 și art. 442 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului. Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces. Completul din 5 judecători decide asupra oportunității invitării tuturor participanților sau a reprezentanților acestora pentru a se pronunța cu privire la problemele de legalitate invocate în cererea de recurs.

Examinând recursul declarat, în limitele invocate și pe baza materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este depus în termen, întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre în această parte.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul este în drept, să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, analizând materialele anexate la dosar, în coraport cu legislația în vigoare ce

guvernează raportul juridic litigios, consideră că concluzia instanței de apel și a Judecătorei Chișinău, sediul Central în partea respingerii acțiunii privind constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate asupra terenului cu numărul cadastral XXXXX construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str XXXXX, este ilegală și neîntemeiată fiind emisă contrar circumstanțelor cauzei și și normelor de drept material și procedural aplicabile litigiului dedus judecății.

După cum s-a stabilit, Jeleva Svetlana înaintând acțiunea în judecată împotriva Anei Jeleva, intervenienți accesorii notarul public Șevciuc Viorica, Jeleva Ludmila și Jelev Ruslan a solicitat constatarea faptului acceptării succesiunii, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral și declararea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012, a certificatului de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012, a certificatului de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012 și a certificatului de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012, eliberate pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica, recunoașterea dreptului de proprietate a reclamantei Jeleva Svetlana asupra a 1/4 cotă- parte din următoarele bunuri imobile: teren cu numărul cadastral XXXXX, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu beci cu numărul cadastral XXXXX, sarai cu numărul cadastral XXXXX, garaj cu numărul cadastral XXXXX, teren cu numărul cadastral XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX situate în XXXXX, și terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX, comuna XXXXX, mun. Chișinău și încasarea din contul pârâtei Jeleva Anna în beneficiul reclamantei Jeleva Svetlana a cheltuielilor de judecată.

Astfel, prima instanță fiind investită cu judecarea pricinii în speță, a admis parțial acțiunea depusă de Jeleva Svetlana și a constatat faptul acceptării succesiunii după decesul tatălui Jelev Ivan la data de 16 decembrie 2010, de către Jeleva Svetlana în calitate de moștenitor legal, prin intrarea în posesia patrimoniului succesoral, a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către Jeleva Anna a 1/8 cotă-parte din lotul de pământ pentru grădină, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,1199 ha, care se află pe adresa XXXXX, extravilan, s-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către aceasta a 1/8 cotă-parte din lotul de pământ agricol, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 1,07 ha, situat pe adresa mun. XXXXX, extravilan.

S-a declarat parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012, eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către aceasta a 1/8 cotă-parte din casa de locuit, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 127,0 m.p., cu construcțiile accesorii: numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 25,8 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 16,0 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 22,7 m.p. și 1/8 cotă-parte din lotul de pământ, cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,1981 ha, care se află pe adresa XXXXX.

S-a recunoscut dreptul de proprietate al Svetlanei Jeleva asupra a 1/8 cotă-parte din imobilele sus- indicate.

În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

S-a încasat din contul Annei Jeleva în beneficiul Svetlanei Jeleva suma de 300 lei cu titlu de cheltuieli de judecată și în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2178,61 lei.

Fiind investită cu judecarea apelurilor declarate de către Jeleva Ana și Jeleva Svetlana, împotriva hotărârii din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii contestate, reieșind din temeiurile și obiectul acțiunii, stabilind circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii și având la bază cumulul de probe prezentate de participanții la proces, a ajuns la concluzia de a respinge apelul depus de Jeleva Ana și apelul depus de Jeleva Svetlana și a menținut hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

În susținerea deciziei adoptate instanțele au indicat că, deoarece reclamanta a posedat anterior și imediat după decesul lui Jelev Ivan imobilul amplasat în XXXXX, aceasta a acceptat prin intrarea în posesie patrimoniul succesoral rămas după decesul tatălui său, posedarea unei părți din acest patrimoniu constituie temei pentru acceptarea întregii succesiuni.

În susținerea soluției date, instanțele de judecată s-au referit și la faptul că reclamanta a achitat serviciile comunale pentru energia electrică, apă, gaze naturale, fapt confirmat prin ordinele de încasare începând cu luna decembrie 2010, precum și a achitat impozitele pe bunurile imobiliare parte a averii succesurale, fapt confirmat prin bonul de plată din 28 octombrie 2015, și din cont propriu a efectuat lucrări de reparație în încăperilor ce fac parte din patrimoniul succesoral respectiv, și anume din bunul imobil situat în XXXXX, fapt confirmat prin declarațiile martorului Bosîi Alina, bonurile de plată pentru materialele de construcție, explicațiile pârâtei și a intervenientului accesoriu Jeleva Liudmila. Deci, Jeleva Svetlana a acceptat succesiunea tatălui său în mod tacit prin intrarea în posesiunea patrimoniului succesoral.

Instanțele ierarhic inferioare au considerat legal certificatul de moștenitor nr. 3294, eliberat pe numele Anei Jeleva, la 10 iulie 2012 asupra imobilelor cu numerele cadastrale XXXXX și XXXXX, amplasate în XXXXX, deoarece bunurile respective au fost înstrăinate de către aceasta prin donație până la pronunțarea hotărârii instanței de fond în baza unui contract de donație neanulat și care nu a constituit obiectul prezentului litigiu, astfel încât în privința acestuia subzistă prezumția bunei-credințe, motiv pentru care au concluzionat că în temeiul art. 1393 alin. (1) Cod civil Jeleva Svetlana ar putea fi îndreptățită de a pretinde încasarea valorii cotei-părți din aceste imobile în condițiile în care instanța care va examina o astfel de pretenție va constata temeinicia pretenției date.

Instanța de recurs conchide, însă, că o astfel de soluție rezultă din aplicarea și interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios în coroborare cu materialul probator prezentat de părți.

În acest sens, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că consideră hotărârile instanțelor judecătorești neîntemeiate în partea respingerii acțiunii, pornind de la următoarele.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Codul de procedură civilă, probe în cauze civile sînt elementele de fapt, dobîndite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 121 Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la

îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului, iar în conformitate cu prevederile art. 130 alin. (1) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că din materialele cauzei rezultă cu certitudine că la XXXXX a decedat Jelev Ivan, tatăl reclamantei și soțul pârâtei, fapt confirmat prin copia certificatului de deces seria DC-IV nr. 0797419 eliberat de Primăria or. Sîngera la 16 decembrie 2010.

Tot actele cauzei, și anume adeverința de naștere a reclamantei seria I-MP nr. 148497 din 24 iunie 1966, certificatul de căsătorie între Jelev Ivan și Jeleva Anna și declarațiile părților în proces, examinate prin prisma art. 123 alin. (6) CPC, cu certitudine denotă că, succesori ai defunctului Jelev Ivan de clasa I sunt soția acestuia Jeleva Anna și copii Jeleva Svetlana, Jelev Ruslan și Jeleva Liudmila.

Se mai reține că potrivit extraselor din Registrul bunurilor imobile anexate la dosar, averea succesorală a defunctului Jelev Ivan era constituită din lotul de pământ pentru grădină, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,1199 ha, amplasat în mun. XXXXX, or. XXXXX, extravilan, lotul de pământ agricol, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 1,07 ha, amplasat în mun. XXXXX, or. XXXXX, extravilan, casa de locuit cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 127,0 m.p., cu construcțiile accesorii: numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 25,8 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 16,0 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 22,7 m.p., amplasate pe lotul de pământ cu numărul cadastral 0 XXXXX cu suprafața totală de 0,1981 ha, din mun. XXXXX, terenul cu numărul cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX, situate pe str. XXXXX, com. XXXXX, mun. XXXXX, deținute cu drept de proprietate comună în devălmășie cu Jeleva Anna, astfel încât, în temeiul art. 366 și 371 Cod civil, instanța constată că patrimoniul succesoral al defunctului Jelev Ivan era constituit din ½ cotă-parte din imobilele nominalizate.

La caz, este cert și faptul că în baza hotărârii din 25 mai 2012 a Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, în privința patrimoniului succesoral notarul Șevencenco Viorica a eliberat pe numele pârâtei certificatele de moștenitor legal nr. 3302 din 10 iulie 2012 în privința lotului de pământ pentru grădină cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,1199 ha, amplasat în XXXXX, extravilan, certificatul de moștenitor legal nr. 3298 din 10 iulie 2012 în privința lotului de pământ agricol, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 1,07 ha, amplasat în mun. XXXXX, extravilan, certificatul de moștenitor legal nr. 3290 din 10 iulie 2012 în privința casei de locuit cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 127,0 m.p., cu XXXXX accesorii: numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 25,8 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 16,0 m.p., numărul cadastral XXXXX cu suprafața de 22,7 m.p. și lotul de pământ, cu numărul cadastral XXXXX cu suprafața totală de 0,1981 ha, amplasate în mun. XXXXX, or. XXXXX, str. XXXXX, și certificatul de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012 în privința terenului cu numărul cadastral XXXXX și a construcției cu numărul cadastral XXXXX, amplasate în mun. XXXXX, com. XXXXX, str. XXXXX.

La 10 august 2012 Jeleva Anna a încheiat contractul de donație cu Jeleva Ludmila, autentificat de notarul public Ciuperca Maria cu nr. 6735, în baza căruia pârâta a donat Liudmillei Jeleva bunul imobil constituit din casa de locuit, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 130,2 m.p. și lotul de pământ, cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața totală de 0,0699 ha, amplasate în mun. XXXXX, com. XXXXX, str. XXXXX.

Reieșind din cele supra relatate, Colegiul constată că circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin de către prima instanță și instanța de apel.

În contextul pretențiilor deduse judecării instanța de recurs reține că conform art. 320 alin. (2) Cod civil, dreptul de proprietate se poate dobândi, în condițiile legii, prin ocupațiune, act juridic, succesiune, accesiune, uzucapiune, precum și prin hotărâre judecătorească atunci când aceasta este translativă de proprietate.

Conform art. 1500 alin. (1) lit. a) Cod civil, în cazul succesiunii legale, moștenitori cu drept de cotă egală sunt de clasa I - descendenții (fiii și fiicele celui ce a lăsat moștenirea, la fel și cei născuți vii după decesul lui, precum și cei înfiați), soțul supraviețuitor și ascendenții privilegiați (părinții, înfietorii) celui ce a lăsat moștenirea.

Potrivit dispozițiilor art. 1516 alin. (2)-(4) Cod civil, succesiunea este acceptată de succesori indiferent de faptul dacă este testamentar sau succesori legal.

Succesiunea se consideră acceptată când moștenitorul depune la notarul de la locul deschiderii succesiunii o declarație de acceptare a succesiunii sau intră în posesiunea patrimoniului succesoral.

Dacă succesoriul a intrat în posesiunea unei părți din patrimoniu, se consideră că a acceptat întregul patrimoniu, oriunde s-ar afla și din ce ar consta.

Articolul 1432 Cod civil, statuează că moștenirea este transmiterea patrimoniului unei persoane fizice decedate (cel ce a lăsat moștenirea) către succesoriul săi. Moștenirea este o transmisiune de drepturi pentru cauză de moarte, universală, unitară și indivizibilă.

Moștenirea are loc conform testamentului (succesiune testamentară) și în temeiul legii (succesiune legală).

În conformitate cu art. 1444 alin. (1) Cod civil patrimoniul succesoral include atât drepturile patrimoniale (activul succesoral), cât și obligațiile patrimoniale (pasivul succesoral), pe care cel ce a lăsat moștenirea le avea la momentul decesului.

În circumstanțele menționate și conform normelor de drept enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră întemeiată concluzia instanței de apel precum că constituie temei pentru acceptarea întregii succesiuni faptul că Jeleva Svetlana a posedat anterior imobilul amplasat în or. Sîngera, str. Șleahul Puhoiului 13, iar imediat după decesul lui Jelev Ivan, aceasta a acceptat prin intrarea în posesie patrimoniul succesoral rămas după decesul tatălui său.

În sensul dispozițiilor citate, este de înțeles că concluziile instanței de apel privind temeinicia hotărârii instanței de fond în partea respingerii pretenției privind anularea parțială a certificatului de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica asupra la ½ cotă- parte din terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX, sunt neîntemeiate.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează că instanțele nu au dat apreciere faptului că

reclamanta/recurenta a dobândit dreptul asupra patrimoniului succesoral, prin intrarea în posesie asupra acestuia anterior emiterii hotărârii judecătorei Botanica din 25 mai 2012, în baza căreia intimata Jeleva Anna a obținut certificatul de moștenitor legal nr.3294 din 10 iulie 2012 asupra bunului imobil situat pe str. XXXXX, care ulterior a fost donat lui Jeleva Liudmila.

Astfel, deoarece, ½ cotă-parte din imobilul specificat potrivit alin. (1) art. 1444 Cod civil, face parte din patrimoniul succesoral rămas după decesul lui Jelev Ivan, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră, că faptul înstrăinării acestui imobil (încheierea contractului de donație între Jeleva Ana și Jeleva Liudmila) nu poate afecta dreptul recurenteii la moștenirea întregului patrimoniului succesoral proporțional cotei-părți ce-i revine.

În consecință, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, menționează că este evident că concluziile instanței de apel referitor la respingerea cererii de chemare în judecată în această parte, nu pot fi reținute și sunt neîntemeiate.

Față de cele ce preced și fiind cert că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, nefiind necesară verificarea și administrarea suplimentară a altor dovezi, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, de a casa decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în partea respingerii acțiunii cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor asupra a 1/4 cotă - parte din terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX, cu emiteria în această parte a unei noi hotărâri de admitere parțială a acțiunii.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) art. 445 alin. (3) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Jeleva Svetlana, reprezentată de avocatul Lanovenco Irina.

Se casează decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Svetlana împotriva Anei Jeleva, intervenienți accesorii notarul public Șevciuc Viorica, Jeleva Ludmila și Jelev Ruslan cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate, în partea respingerii pretenției cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal asupra a 1/4 cotă- parte din terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX și se pronunță în această parte o nouă hotărâre prin care:

Se admite cererea de chemare în judecată depusă de Jeleva Svetlana împotriva Anei Jeleva, intervenienți accesorii notarul public Șevciuc Viorica, Jeleva Ludmila și Jelev Ruslan cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii și recunoașterea nulității

parțiale a certificatului de moștenitor legal asupra a 1/4 cotă- parte din terenul cu numărul cadastral XXXXX, construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX.

Se declară parțial nul certificatul de moștenitor legal nr. 3294 din 10 iulie 2012 eliberat pe numele Annei Jeleva de către notarul public Șevciuc Viorica în partea moștenirii de către Jeleva Anna a 1/4 cotă-parte din terenul cu nr. cadastral XXXXX și construcția cu numărul cadastral XXXXX situate pe str. XXXXX nr. XXXXX, comuna XXXXX, mun. XXXXX.

În rest, decizia din 16 ianuarie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 30 iunie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Central în partea admiterii cererii de chemare în judecată depusă de Jeleva Svetlana împotriva Anei Jeleva, intervenienți accesorii notarul public Șevciuc Viorica, Jeleva Ludmila și Jelev Ruslan cu privire la constatarea faptului acceptării succesiuni, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal și recunoașterea dreptului de proprietate, în partea respingerii pretenției cu privire la constatarea faptului acceptării succesiunii, recunoașterea nulității parțiale a certificatului de moștenitor legal se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,

Iulia Sîrcu

judecători

Dumitru Visternicean

Nicolae Craiu

Dumitru Mardari

Galina Stratulat